

STATSBUDSJETTET 2013 – TILDELINGSBREV TIL MATTILSYNET

Innhold

1.	Budsjettvedtak	2
1.1	Utgifter	2
1.2	Inntekter	2
1.3	Budsjettfullmakter	3
1.4	Fullmakter etter bevilgningsreglementet	3
2.	Mål og forventede resultater for Mattilsynet i 2013	3
2.1	Strategiske utfordringer og overordnede mål	3
2.2	Styringssignaler for de enkelte områdene	5
3.	Nærmere omtale av tildeling for 2013	11
3.1	Tildelingen under kap. 1115 post 01 Driftsutgifter	11
3.2	Tildelingen under kap. 1115 post 22	11
3.3	Tildelingen under kap. 1115 post 71 Tilskudd til erstatninger	11
3.4	Tildelingen under kap. 4115 post 01 Gebyrer m.m.	11
3.5	Tildelingen under kap. 4115 post 02 Driftsinntekter og refusjoner mv.....	12
3.6	Tildelingen under kap. 5550 post 70 Miljøavgift på plantevernmidler	12
3.7	Særskilt belastningsfullmakt fra Helse- og omsorgsdepartementet	12
3.8	Kunnskapsstøtte.....	12
4.	Omstillingsdyktig, effektiv og robust forvaltning	12
4.1	Personalfullmakter	13
4.2	Forenkling, effektiv ressursbruk og økt brukervennlighet	13
4.3	Bedre systemer for samfunnssikkerhet og beredskap	13
4.4	Bedre og mer målrettet styring	13
4.5	Oppdatert kompetanse og riktig ressursbruk	13
4.6	Kjønnsmessig balanse og at mangfoldet i samfunnet gjenspeiles blant de ansatte	14
4.7	Regjeringens fellesføring om vurdering av sikkerhetstilstanden i forvaltningen ..	14
5.	Rapportering	14
5.3	Tertialrapportering i 2013	17
6.	Styringskalender	17

1. BUDSJETTVEDTAK

1.1 Utgifter

Med grunnlag i Stortingets endelige budsjettvedtak, jf. Prop. 1 S (2012-2013) Landbruks- og matdepartementet, B. innst. 8 S (2012-2013) og Stortingets behandling av denne, stilles følgende beløp til disposisjon for Mattilsynet i 2013:

Kap. 1115 Mattilsynet

(i 1 000 kr)

Post	Betegnelse	
01	Driftsutgifter ¹	1 200 266
22	Reguleringspremie til kommunale og fylkeskommunale pensjonskasser	9 323
71	Tilskudd til erstatninger - <i>overslagsbevilgning</i>	<u>1 131</u>
	<u>Sum kap. 1115</u>	<u>1 213 819</u>

Midler fra andre budsjettposter

Det blir stilt 2,1 mill kr til oppgaver etter Handlingsplan for redusert risiko ved bruk av plantevernmidler (2010-2014) på kap. 1150 post 77. Dette vil bli omtalt i eget brev fra Landbruks- og matdepartementet.

I tillegg blir det stilt 0,2 mill. kroner til disposisjon til beredskapsplanlegging og øvelser knyttet til oppfølging av lov om helsemessig og sosial beredskap, jf. Prop. 1 S (2012-2013) Helse- og omsorgsdepartementet, kap. 702 post 21 Beredskap. Se også instruks for økonomi- og virksomhetsstyring.

1.2 Inntekter

Med grunnlag i Stortingets endelige budsjettvedtak, jf. Prop. 1 S (2012-2013) Landbruks- og matdepartementet, B. innst. 8 S (2012-2013) og Stortingets behandling av denne, stilles følgende beløp til disposisjon for Mattilsynet i 2013:

Kap. 4115 Mattilsynet

(i 1 000 kr)

Post	Betegnelse	
01	Gebyrer m.m.	<u>124 692</u>
02	Driftsinntekter og refusjoner	<u>5 253</u>
	<u>Sum kap. 4115</u>	<u>129 945</u>

Kap. 5550 Miljøavgift på plantevernmiddel

¹ Av bevilgningen på posten vil Landbruks- og matdepartementet belaste 1,5 mill. kroner. Dette skal dekke utgifter til nasjonal ekspertise i internasjonale organer.

<u>Post</u>	<u>Betegnelse</u>	
70	Miljøavgift på plantevernmiddel	50 000

Det tas forbehold om endringer i tildelingen som følge av eventuelle endringer i budsjettet for 2013.

1.3 Budsjettfullmakter

Med grunnlag i Stortingets endelige budsjettvedtak, jf. Prop. 1 S (2012-2013) Landbruks- og matdepartementet, B. innst. 8 S (2012-2013) og Stortingets behandling av denne, får Mattilsynet følgende budsjettfullmakt:

Overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter
	<u>under</u>
kap. 1115 post 01	kap. 4115 post 02

1.4 Fullmakter etter bevilgningsreglementet

Finansdepartementet har i Rundskriv R-110 delegert enkelte fullmakter til departementene. Disse fullmaktene kan departementene ved behov delegere videre til underliggende etater, jf. rundskrivet pkt. 2.7. Dersom Mattilsynet har behov for fullmakter utover de som delegeres gjennom dette tildelingsbrevet, bes Mattilsynet eventuelt å ta dette opp med Landbruks- og matdepartementet, herunder begrunne behovet for fullmakten.

2. MÅL OG FORVENTEDE RESULTATER FOR MATTILSYNET I 2013

Landbruks- og matdepartementet presenterte ny målstruktur i Prop. 1 S (2012-2013). Mål- og resultatstyring er et grunnleggende styringsprinsipp i staten (Reglement for økonomistyring i staten). Dette styringsprinsippet gir grunnlag for å utforme mål samt vurdere sammenhengen mellom mål og faktiske resultater. I årsrapporten skal Mattilsynet rapportere på resultatindikatorer oppgitt i dette tildelingsbrevet.

Innledningsvis understrekes det at Mattilsynet skal påse at planarbeidet for 2013 blir tilpasset relevante målsettinger og signaler som blant annet er gitt i Prop. 1 S (2012-2013) Landbruks- og matdepartementet, B. innst. 8 S (2012-2013) og Stortingets behandling av denne, og som er nærmere utdypet i dette tildelingsbrevet.

2.1 Strategiske utfordringer og overordnede mål

Regjeringens matpolitikk omfatter hele matproduksjonskjeden. Hovedmålene er å sikre trygg mat og trygt drikkevann, fremme helse, kvalitet og forbrukerhensyn samt fremme god plantehelse og god helse og velferd hos landdyr og fisk. Mattilsynet har i kraft av sine oppgaver en sentral rolle i gjennomføringen av matpolitikken.

Mattilsynet skal gjennom tilsyn, veiledning, kommunikasjon, kartlegging og overvåking samt gjennom å ta del i utvikling av regelverk, arbeide for følgende mål:

- ◆ sikre helsemessig trygg mat og trygt drikkevann
- ◆ fremme god helse hos planter, fisk og landdyr
- ◆ fremme god dyrevelferd og respekt for dyr
- ◆ fremme helse, kvalitet og forbrukerhensyn
- ◆ ivareta miljøvennlig produksjon

Mattilsynet skal også arbeide på en slik måte at hensynet til aktørene langs hele matproduksjonskjeden ivaretas, herunder markedsadgang i utlandet.

Ved forvaltning av matloven skal hensynet til trygg mat veie tyngst.

Mattilsynet skal i tillegg arbeide for målene i annen lovgivning Mattilsynet forvalter. Mattilsynet skal arbeide for å opprettholde og videreutvikle forbrukernes høye tillit til matforvaltningen og matproduksjonen.

Mattilsynet er også en beredskapsorganisasjon. Departementene har en forventning om at Mattilsynet arbeider med holdninger og kultur når det gjelder risikoerkjennelse, gjennomføringsevne, samhandling, IKT-utnyttelse og resultatorientert lederskap. Mattilsynet skal alltid ha høy prioritet på håndtering av hendelser som kan true mattryggheten og plante-, landdyr- og fiskehelsen.

Mattilsynet skal fortsatt følge opp forutsetningene som lå til grunn for matforvaltningsreformen, jf. St. prp. nr. 1 Tillegg nr. 8 (2002-2003) og Ot. prp. nr. 100 (2002-2003) Om lov om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven).

Overordnede styringssignaler fra departementene skal formidles til alle enhetene i Mattilsynet. Mattilsynet skal være bevisst på problemstillinger som kan ha politisk eller stor offentlig interesse. I slike saker skal departementene orienteres tidlig.

De som regelverket gjelder for, har ansvaret for å etterleve regelverket. Utøvende tilsyn og veiledning i direkte kontakt med tilsynsobjektene, er derfor et kjerneområde for Mattilsynet. Nærhet til virksomhetene og god kunnskap om lokale forhold er viktig for et effektivt, målrettet og godt synlig tilsyn som samtidig tar nødvendig hensyn til de enkelte virksomhetene. Aktiviteten ved distriktskontorene er kjernen i dette arbeidet.

Mattilsynet har en sentral rolle i regelverksutviklingen. Hensiktsmessig og forståelig utforming av regelverket er viktig, både for de som regelverket gjelder for og for et rasjonelt og effektivt tilsynsarbeid. Mattilsynet skal legge vekt på at det regelverket som utvikles, får en brukervennlig utforming, samtidig som det tar hensyn til internasjonale forpliktelser, føringer fra departementene og behov som identifiseres gjennom Mattilsynets tilsynsarbeid. Fortsatt vedlikehold og utvikling av lett tilgjengelige og brukervennlige veilednings- og støttefunksjoner er viktig.

Utvikling av et mer enhetlig tilsyn er fremdeles en hovedutfordring for Mattilsynet, jf. også Dok. 3 (2011-2012) fra Riksrevisjonen og Stortingets behandling av denne. Mattilsynet må fortsatt legge vekt på arbeidet med å utvikle et mer enhetlig tilsyn, slik at kravene i regelverket blir tolket og anvendt mer enhetlig. Mattilsynet skal legge vekt på å dokumentere utvikling med hensyn til enhetlighet i faglig skjønnsutøvelse og bruk av virkemidler.

Innenfor disse rammene skal Mattilsynet være løsningsorientert slik at den enkelte virksomhet kan finne egnede løsninger i tråd med de målrettede kravene i regelverket. Valgfriheten til den enkelte virksomhet og det faglige skjønnet til Mattilsynet vil kunne åpne for ulike, men likeverdige løsninger.

Mattilsynet skal arbeide videre med å forbedre dokumentasjonen av status, effekter av tilsyn, bruk av virkemidler, tilsynsaktivitet og bruk av ressurser på ulike områder. Det skal legges særlig vekt på at dokumentasjonen er slik at den kan vise utvikling over tid. Departementene forutsetter at Mattilsynet fortsetter arbeidet med å nyttiggjøre seg den forbedrede dokumentasjonen som Mattilsynets tilsynssystem (MATS) vil gi.

Mattilsynet skal følge opp konklusjoner og anbefalinger i inspeksjonsrapporter fra ESA.

Der regelverket på Mattilsynets ansvarsområde har berøringsflater med andre etaters ansvarsområder, er det viktig at Mattilsynet har et godt samarbeid med disse etatene. Mattilsynet er avhengig av informasjon fra og god samhandling med andre etater for å kunne gjennomføre en effektiv forvaltning, og må samtidig selv levere gode data og bidra til samhandling der dette er nødvendig for andre myndigheter.

Mattilsynets virksomhet og innspill til departementene skal, der det er relevant, baseres på faglige vurderinger fra Vitenskapskomiteen for mattrygghet (VKM), kunnskapsinstitusjonene på matområdet eller andre fagetater og rådgivende organer.

2.2 Styringssignaler for de enkelte områdene

2.2.1 Regelverksutvikling og internasjonalt arbeid

Det internasjonale arbeidet er grunnleggende for å nå målene i matpolitikken, dels ved den kompetansen deltagelse i internasjonal kunnskaps- og regelverksutvikling gir, dels ved at en ivaretar og målbærer norske synspunkter og interesser i relevante fora. For å oppnå innflytelse er det også nødvendig å drive et målrettet nettverksarbeid og bidra til gode fellesskapsløsninger, slik at Norge framstår som en positiv medvirker.

Mattilsynet skal ta del i arbeidet med å utvikle nytt regelverk i tråd med norske interesser. Matdepartementenes plan for internasjonalt arbeid på matområdet og den felles Europastrategien på matområdet vil bli oppdatert. Viktige prioriteringer for Mattilsynets internasjonale arbeid og regelverksutvikling følger av disse dokumentene. Mattilsynet skal medvirke i arbeidet med å utvikle og oppdatere disse dokumentene.

Departementene legger vekt på koordinert og godt forberedt deltakelse i internasjonale fora. Mattilsynet må videreføre og videreutvikle den gode koordineringen, blant annet med rask rapportering til ansvarlig departement. I det internasjonale regelverksarbeidet er det viktig med tidlig og god dialog med alle relevante interessenter og sektormyndigheter, slik at aktuelle problemstillinger kan bli identifisert og tatt inn i arbeidet i en fase der det fortsatt er rom for påvirkning. Mattilsynet må også påse at det er konsistens mellom norske posisjoner som presenteres i ulike internasjonale fora.

Mattilsynet skal legge vekt på rettidig oppfølging av forpliktelsene etter EØS-avtalen og at gjennomføringen i norsk rett blir gjort så formålstjenlig og brukervennlig som mulig. Videre

må Mattilsynet sørge for at alt regelverk notifiseres innen fristene. EØS-notater skal utarbeides straks nytt regelverk er under utvikling i EU. De skal også oppdateres og brukes aktivt i alle stadier av regelverksutviklingen til og med innlemmelse i EØS-avtalen og gjennomføring i norsk rett.

EU holder åpne internettbaserte konsultasjoner der prinsippene og lovgivningen på ulike fagområder tas opp til vurdering. Mattilsynet skal ha oppmerksomhet rettet mot slike konsultasjoner, og fremme norske holdninger og interesser i innledende fase av større regelverksprosesser.

Det er viktig at Mattilsynets forslag til utforming av nasjonalt regelverk benytter det handlingsrommet som EØS-regelverket gir, når dette er i samsvar med politiske mål. Nasjonalt regelverk skal også være WTO-konformt og i samsvar med standardene fra WHO/FAO Codex Alimentarius Commission, Verdens dyrehelseorganisasjon (OIE) og Verdens plantehelseorganisasjon (IPPC).

Mattilsynet skal fremme koordinerte norske interesser gjennom deltakelse i internasjonale organisasjoner som Codex Alimentarius Commission, OIE og IPPC.

Mattilsynet skal videre fremme koordinerte norske interesser i Verdens drue- og vinorganisasjon (OIV) og i grupper under Nordisk Ministerråd.

Mattilsynet skal følge opp relevante internasjonale prosesser vedrørende matsikkerhet og miljø som har grenseflater mot Mattilsynets ansvarsområder. Mattilsynet skal vurdere deltagelse i OECD på området plantevernmidler.

Mattilsynet skal videreføre arbeidet med nasjonale mål knyttet til WHO/UNECE sin protokoll om vann og helse, og fortsette arbeidet med å følge opp Norges forpliktelser under protokollen. Mattilsynet må påregne oppgaver i forbindelse med at partsmøtet skal avholdes i Norge høsten 2013.

Mattilsynet skal innenfor sitt ansvarsområde følge opp bilaterale overenskomster (MOU-er) inngått av matdepartementene.

Mattilsynet skal videreføre arbeidet med gjennomgang og modernisering av regelverket på sine forvaltningsområder. Det skal legges vekt på klargjøring og forenkling av regelverket, fjerning av unødvendige byrder for næringsutøverne og tilrettelegging for et mest mulig effektivt tilsyn. Mattilsynet skal også legge vekt på disse hensynene når etaten deltar i internasjonal regelverksutvikling.

Mattilsynet skal videreføre samarbeidet med andre etater om forskrifter på områder der flere etater har forvaltningsansvar.

Helsedirektoratet har igangsatt en vurdering av om nøkkelhullsmerking skal utvides til å omfatte serveringssteder. Mattilsynet skal fortsatt bistå i dette arbeidet.

Mattilsynet skal gjennomgå det norske regelverket om beskyttede betegnelser i lys av de endringene som har funnet sted i EU, og erfaringer med det norske regelverket som nå har vært i kraft i over ti år. Departementene vil komme tilbake til dette i eget brev.

Mattilsynet skal i samarbeid med Statens strålevern følge opp en helhetlig strategi på radioaktivitetsområdet som gir grunnlag for bedre beredskap til å håndtere hendelser, tilstrekkelig overvåkning og kontroll av radioaktivitet i fôr og næringsmidler og utvikling av et hensiktsmessig regelverk.

Mattilsynet skal utrede mulighetene for å etablere et nasjonalt regelverk for økologisk tamreinproduksjon, jf Meld. St. 9 (2011-2012). Landbruks- og matdepartementet vil komme tilbake til innholdet i utredningen i eget brev om dette.

Mattilsynet skal delta i arbeidet med oppfølging av mulige endringer i bestemmelsene om finansiering av tilsyn som følge av revisjonen av kontrollforordningen.

Mattilsynet skal legge vekt på arbeidet med å sikre at krav til og dokumentasjon av mat- og innsatsvaretrygghet, landdyr- og fiskehelse, landdyr- og fiskevelferd og plantehelse som stilles fra viktige land Norge eksporterer til, oppfylles. Dette innebærer ikke minst samarbeid og kontakt med tilsynsmyndighetene i aktuelle land for å bidra til tillit til norsk matforvaltning og for å identifisere krav som disse landene stiller ved import.

2.2.2 Veiledning og informasjon om regelverket

Mattilsynet skal opptre profesjonelt og servicert i møte med brukerne. Mattilsynet skal bidra til bevisstgjøring om den enkelte virksomhetens eget ansvar for å etterleve regelverket. God og tidlig veiledning fra Mattilsynet om regelverket er viktig for å oppnå dette. Gjennom aktiv veiledning om innholdet i regelverket skal Mattilsynet legge til rette for at brukerne kan løse sine utfordringer i samsvar med regelverket.

Mattilsynet skal aktivt legge til rette for brukervennlig og målrettet presentasjon av regelverket på www.mattilsynet.no, herunder tilrettelegge for brukervennlig presentasjon av forskrifter som gjennomfører forordninger i henhold til EØS-avtalen.

Mattilsynet skal bidra i arbeidet med å vurdere hvordan informasjon om ulike merker og merkeordninger kan gjøres lett tilgjengelig for forbrukerne.

Mattilsynet skal informere og veilede helseinstitusjoner om næringsmiddelhygiene og mattrygghet i tråd med retningslinjene i Kosthåndboka for helseinstitusjoner.

2.2.3 Tilsyn

Mattilsynet skal føre tilsyn med alt regelverk etaten har tilsynsansvar for. Tilsynet skal være enhetlig, effektivt og målrettet og gjennomføres ut fra en helkjedetilnærming. Det skal være tilstrekkelig tilsynsfrekvens og det skal benyttes hensiktsmessige tilsynsmetoder. Mattilsynet skal arbeide for en mer harmonisert bruk av virkemidler mellom Mattilsynets ansvarsområder. Departementene forventer at Mattilsynet legger vekt på høy tilsynsproduksjon og god kvalitet i tilsynsarbeidet. Mattilsynet har også ansvar for å følge opp kvaliteten av delegerte tilsynsoppgaver, herunder tilsyn etter økologiregelverket.

Omfanget av tilsyn med virksomhetene og tilsynsmetodene skal tilpasses sannsynligheten for og konsekvensen av regelbrudd. Videre skal resultater fra områdeovervåking og erfaringer fra tilsynsaktivitet ligge til grunn for prioritering av ressursbruken. Internasjonale forpliktelser

skal overholdes med hensyn til hvor det skal føres tilsyn og konkrete krav til omfang og frekvens.

Regelverket om hygiene og kontroll stiller krav til fagkunnskap både hos den enkelte virksomhet og i Mattilsynet, særlig for å kunne utnytte den fleksibiliteten reglene gir. Nasjonale retningslinjer for god hygienep praksis, som skal utarbeides av ulike bransjer, er en viktig forutsetning. Utvikling av slike nasjonale retningslinjer er en stor utfordring for de ulike bransjene. Mattilsynet skal være en pådriver i dette arbeidet og sørge for effektiv og hensiktsmessig vurdering av retningslinjene de ulike bransjene utarbeider. For de bransjene der retningslinjene er vurdert, skal disse benyttes i tilsynsaktiviteten.

Regelverket for kontroll legger vekt på at tilsynet skal skje på det leddet i matproduksjonskjeden der effekten er størst. I mange tilfeller medfører dette behov for økt oppmerksomhet på tilsyn i primærproduksjonen og tidlig i matproduksjonskjeden. For å utnytte ressursene best mulig er det viktig at Mattilsynet som hovedregel ivaretar ulike tilsynsbehov ved det enkelte tilsynsbesøk. Ved påviste brudd på regelverket skal Mattilsynet ta i bruk nødvendige virkemidler på en enhetlig, effektiv og samfunnsnyttig måte. Sammen med et godt synlig tilsyn ute i virksomhetene, legger departementene vekt på at dette også vil ha en allmennpreventiv effekt.

Det er viktig å forbedre dokumentasjonen av tilstand, tilsynsaktivitet og virkemiddelbruk.

Der regelverket fastsetter plikt til godkjenning eller krav om sertifikat eller attest, skal Mattilsynet ha rutiner som sikrer rask og effektiv saksbehandling.

I Prop. 1 S (2012-2013) Landbruks- og matdepartementet er det forutsatt at Mattilsynet i 2013 skal ha særlig oppmerksomhet på tilsyn med drikkevann, dyrevelferd, fiskehelse og import av vegetabiliske næringsmidler.

Fortsatt forsynes en betydelig andel av befolkningen fra vannforsyningssystemer som ikke er i samsvar med kravene i drikkevannsforskriften. Dette gjelder særlig for en del mindre vannforsyningssystemer. Forhold ved råvannskildene, vannrensesystemene og ledningsnettene gjør at vannet som leveres til forbrukerne, ikke er så trygt som det skal være. Aktiv bruk av de virkemidlene som Mattilsynet har til rådighet, er fortsatt viktig.

Mattilsynet skal ha en aktiv oppfølging av dyrevelferd og prioritere dyrevelferd i tilsynsarbeidet, jf. Innst. nr. 8 S (2012-2013). Mattilsynet skal legge vekt på å utnytte de virkemidlene den nye dyrevelferdsloven gir, gjennomføre planlagt tilsyn og følge opp varsler om mulige alvorlige dyrelidelser. Tilsyn med pelsdyr og fjørfe skal ha særlig oppmerksomhet. Når det gjelder oppfølging av saker som gjelder dyrevelferd på grunn av fare for rovviltangrep, skal Mattilsynet bidra til oppfølging av rovviltforliket fra 2011 gjennom tett samarbeid med miljøforvaltningen og berørte parter. Det er viktig med godt samarbeid med Reindriftsforvaltningen om dyrevelferd i reindriften.

Mattilsynet må også tilstrebe å sikre oppfølging av dyrevelferdsloven på områder der Mattilsynet har registrert utfordringer, som for eksempel hobbypreget hold av hest.

På fiskehelseområdet er arbeidet knyttet til regjeringens strategi for en miljømessig bærekraftig havbruksnæring, herunder arbeidet knyttet til bekjempelse av lakselus, særlig viktig.

Vegetabiliske næringsmidler har vært årsak til flere alvorlige sykdomsutbrudd i Europa, for eksempel utbruddet i Tyskland der 50 personer døde på grunn av bønnespirer som var forurenset med en type *E. coli*-bakterier som produserer farlige giftstoffer (STEC). Departementene er kjent med at Mattilsynet i 2013 vil gjennomføre et nasjonalt tilsynsprosjekt om smittestoffer i friske, importerte vegetabilier. Mattilsynet skal også vurdere forbrukerinformasjon om hygienisk håndtering av vegetabilier.

Videre minner departementene om at Mattilsynet skal ha oppmerksomhet på følgende temaer som er spesielt omtalt i Prop. 1 S (2012-2013) Landbruks- og matdepartementet:

- ◆ Tilsyn med hygiene i serveringsnæringen
- ◆ Tilsyn med hygiene i hvitfiskvirksomhetene
- ◆ Tilsyn med kosttilskudd og lignende produkter som kan grense mot legemidler
- ◆ Tilsyn med import av plantemateriale
- ◆ Tilsyn med bruk av plantevernmidler
- ◆ Tilsyn med merking av mat, herunder tilsyn med ernærings- og helsepåstander og oppfølging av nøkkelhullsmerkingen
- ◆ Tilsyn med GMO i fôr og næringsmidler
- ◆ Tilsyn med økologisk produksjon og økologiske produkt
- ◆ Tilsyn etter dyrehelsepersonelloven
- ◆ Tilsyn med kosmetikk og kroppspfleieprodukter mv.

Disse områdene forutsettes spesielt omtalt i årsrapporten for 2013.

Departementene er kjent med at Mattilsynet i 2013 blant annet planlegger å gjennomføre tilsynsprosjekt som vil ha oppmerksomhet på villedende merking av en del matvaregrupper som inngår i det daglige kostholdet.

Mattilsynet skal innenfor sitt ansvarsområde følge opp vannforskriften og arbeidet med de regionale vannforvaltningsplanene, samt den tverrsektorielle handlingsplanen med tiltak mot fremmede skadelige arter.

På anmodning skal Mattilsynet så langt det er mulig stille fagkunnskap til rådighet for miljørettet helsevern i kommunene.

Mattilsynet har tilsynsoppgaver med levende GMO og ved salg av reseptfrie legemidler utenom apotek. Mattilsynets aktiviteter på disse områdene skal finansieres av oppdragsgiver, og inntektsføres på kap. 4115 post 02.

2.2.4 Områdeovervåkning

God dokumentasjon av status og utvikling av tilstand er viktig, både som grunnlag for prioritering og planlegging av regelverksutvikling og tilsyn og som et element i beredskapen. Ved vurdering og fastsetting av kostholdsråd, skal det foreligge tilstrekkelig kunnskap basert

på et representativt utvalg prøver. Overvåkings-, kontroll- og kartleggingsprogrammer som er knyttet til plikter etter internasjonale avtaler eller norske tilleggsgarantier, skal ha prioritet.

Mattilsynet skal for øvrig innrette områdeovervåkingen, herunder overvåkings-, kontroll- og kartleggingsprogrammene, målrettet og kostnadseffektivt, slik at de gir oversikt over tilstanden på viktige områder som er omfattet av Mattilsynets overordnede mål. Mattilsynet skal sørge for å ha tilstrekkelig handlingsrom til å imøtekomme behov for å håndtere endringer i sykdomsbildet eller i situasjonen når det gjelder fremmedstoffer i næringsmidler eller innsatsvarer.

I overvåkingen av zoonoser og plante-, landdyr- og fiskehelse skal det rettes spesiell oppmerksomhet mot smittestoffer og sykdommer som kan true Norges gode status. Overvåkingen og eventuelle andre tiltak må tilpasses risikobildet til enhver tid. Beredskapsarbeidet rettet mot zoonoser, farlige planteskadegjørere og smittsomme sykdommer hos landdyr og fisk må fortsatt ha høy oppmerksomhet.

Mattilsynet skal videreføre samarbeidet med miljømyndighetene i forvaltning av sykdom hos viltlevende landdyr og akvatiske dyrearter. Dette gjelder spesielt overvåking av og tiltak mot *Gyrodactylus salaris*, lakselus og krepspest.

Hovedansvaret for ernæringsarbeidet er tillagt Helsedirektoratet. Mattilsynet skal, i samarbeid med Helsedirektoratet, følge utviklingen av matvarenes sammensetning og kostholdet i befolkningen. Oppdaterte data på dette området er blant annet nødvendige som grunnlag for risikovurderinger.

Mattilsynet skal innhente og vurdere nødvendig kunnskap om effekter av klimaendringer og følge opp mulige konsekvenser på sine forvaltningsområder.

2.2.5 Kommunikasjon

Departementene vektlegger en offensiv og målrettet kommunikasjonsvirksomhet i samsvar med den statlige kommunikasjonspolitikken. Åpenhet og innsyn er viktige prinsipper samt offentlige virksomheters plikt til å vurdere meroffentlighet.

Mattilsynet skal benytte kommunikasjon som strategisk virkemiddel. Dette innebærer løpende systematisk formidling av aktiviteter innenfor regelverksutvikling og tilsyn, samt effekter av aktivitetene. Mattilsynet skal også aktivt formidle faglige vurderinger av tilstand, og begrunnelser for valg av strategier og aktiviteter.

Ved siden av aktiv informasjonsformidling skal Mattilsynet bestrebe seg på å oppnå effektiv toveis kommunikasjon med omverdenen, ved kommunikasjonstiltak og aktiviteter som fremmer dialog med premissleverandører og andre interessenter.

Det legges opp til at departementene og Mattilsynet, hver uke, gir hverandre innblikk i relevante saker som kan utvikles gjennom samarbeid. Dessuten bør departementene og Mattilsynet møtes minst en gang i året for å drøfte felles kommunikasjonsfaglige utfordringer og muligheter.

Videre legges det vekt på å styrke den elektroniske formidlingen på matområdet. Brukerne må få tilbud om informasjon av høy kvalitet og nye interaktive tjenester tilpasset deres behov. Departementene legger også vekt på godt utviklede nettsider der målet er å gi et helhetlig bilde av fag- og politikkområdet.

3. NÆRMERE OMTALE AV TILDELING FOR 2013

Mattilsynet må disponere tildelte midler på en slik måte at det blir dekning for lønns-utbetalinger og andre utgifter gjennom hele budsjettåret. Det understrekes at det ikke er adgang til å overskride bevilgningen på de enkelte poster, bortsett fra det som følger av unntaksbestemmelsene i budsjettfullmakten, jf. pkt. 1.3. Muligheten til å få tilleggsbevilgninger eller overskridelsestillatelse gjennom året er meget begrenset. Uforutsette utgifter må dekkes innenfor rammen. Det forutsettes videre at budsjetterte inntekter oppnås.

Dersom det oppstår uforutsette omstendigheter med store budsjettmessige konsekvenser, må dette snarest meddeles Landbruks- og matdepartementet. Budsjettmessig dekning må da foreslås.

3.1 Tildelingen under kap. 1115 post 01 Driftsutgifter

Landbruks- og matdepartementet vil komme tilbake til virkningen av lønnsoppgjøret i 2012 i løpet av høsten 2013.

Mattilsynet skal også i 2013 dekke driftsutgifter for Veterinærmedisinsk rettsråd og Rådet for dyreetikk (unntatt sekretærutgifter).

Mattilsynet skal dekke utgiftene ved norsk medlemskap i relevante internasjonale organisasjoner.

3.2 Tildelingen under kap. 1115 post 22

Bevilgningen skal dekke Mattilsynets utgifter til reguleringspremie til kommunale og fylkeskommunale pensjonskasser. Det vises til den gjennomførte kartleggingen knyttet til matreformen og pensjonsforpliktelser. Mattilsynet skal delta i det videre arbeidet.

3.3 Tildelingen under kap. 1115 post 71 Tilskudd til erstatninger

Bevilgningen skal dekke statens betalingsforpliktelser overfor dem som har ytt nødhjelp etter dyrevelferdsloven § 4, samt kostnader for tiltak som settes i verk av Mattilsynet i medhold av matloven, dyrehelsepersonelloven og dyrevelferdsloven i de tilfellene kostnadene ikke kan drives inn fra eier/ansvarlig. Posten er en overslagsbevilgning.

3.4 Tildelingen under kap. 4115 post 01 Gebyrer m.m.

Det vises til Prop. 1 S (2012-2013) Landbruks- og matdepartementet når det gjelder budsjetterte inntekter for gebyrer.

Det er ved budsjettering lagt til grunn at alle gebyrsatser skal prisjusteres med 2,3 pst., jf. fastsatt endringsforskrift av 18. desember 2012.

Endringer i gebyr- og avgiftsregelverket må være i samsvar med forutsetninger i Prop. 1 S (2012-2013) Landbruks- og matdepartementet.

Mattilsynet skal i årsrapporten redegjøre for sammenhengene mellom inntekter fra gebyrene og utgifter ved å utføre de gebyrpliktige oppgavene. Når det gjelder utgiftene, skal det oppgis tall både for totale utgifter og for de direkte utgiftene ved å utføre de gebyrpliktige oppgavene.

3.5 Tildelingen under kap. 4115 post 02 Driftsinntekter og refusjoner mv.

I tillegg til driftsinntekter fra oppgaver som Mattilsynet utfører for annen forvaltning samt diverse refusjoner, kan visse inntekter fra gebyrer for særskilte ytelser som Mattilsynet av hensyn til næringsutøverne utfører utenfor ordinær arbeidstid, føres på posten, jf. Prop. 1 S (2012-2013) Landbruks- og matdepartementet.

3.6 Tildelingen under kap. 5550 post 70 Miljøavgift på plantevernmidler

Det vises til Prop. 1 S (2012-2013) når det gjelder budsjetterte inntekter for miljøavgift på plantevernmidler.

3.7 Særskilt belastningsfullmakt fra Helse- og omsorgsdepartementet

Mattilsynet gis fullmakt til å belaste kap. 702 post 21 Beredskap med inntil 0,2 mill. kroner til beredskapsplanlegging og øvelser knyttet til oppfølging av lov om helsemessig og sosial beredskap, jf. Prop 1 S (2012-2013) Helse- og omsorgsdepartementet, med krav om resultatrapportering i årsrapporten.

3.8 Kunnskapsstøtte

Mattilsynet skal bidra til en effektiv og samfunnsnyttig bruk av kunnskapsinstitusjonene på matområdet og Vitenskapskomiteen for mattrygghet (VKM).

Det er lagt til grunn at all kunnskapsstøtte, referansefunksjoner og faglig beredskap fra Bioforsk, Nasjonalt folkehelseinstitutt, Nasjonalt institutt for ernærings- og sjømatforskning (NIFES), Havforskningsinstituttet og Veterinærinstituttet skal gis med grunnlag i tildelingene fra de ansvarlige departementene.

Mattilsynet bør så langt det er hensiktsmessig inngå nærmere avtaler/kontrakter om den støtten som skal ytes innenfor rammene av tildelingene fra departementene.

Mattilsynet bør i samarbeid med VKM og kunnskapsinstitusjonene på matområdet utvikle effektive rutiner for utveksling og bruk av analysedata og annen bakgrunnsinformasjon.

VKM vil bistå Mattilsynet i henhold til sitt mandat.

4. OMSTILLINGSDYKTIG, EFFEKTIV OG ROBUST FORVALTNING

Departementene legger vekt på at Mattilsynet skal være et omstillingsdyktig, effektivt og robust forvaltningsorgan. Når det gjelder administrative krav og forventninger, må instruks for økonomi- og virksomhetsstyring ses i sammenheng med tildelingsbrevet. Mattilsynet skal i årsrapporten rapportere på resultatindikatorene i tildelingsbrevet.

4.1 Personalfullmakter

Personalfullmakter for budsjettåret følger som vedlegg til tildelingsbrevet, og de er gyldige til nytt tildelingsbrev foreligger.

4.2 Forenkling, effektiv ressursbruk og økt brukervennlighet

En forutsetning for å nå målene i landbruks- og matpolitikken er et omfattende virkemiddelapparat. Samtidig er det nødvendig at dette virkemiddelapparatet er så effektivt og enkelt som mulig for næringsdrivende og forvaltningen for øvrig.

Resultatindikatorer:

- Gjennomførte forenklinger av regelverket for brukerne og forvaltningen
- Kvalitativ beskrivelse av virksomhetens tjenester som er digitalisert og i hvilket omfang de digitaliserte tjenestene brukes (volum og brukergrupper)
- Kvalitativ beskrivelse av effekter av nyere IKT-løsninger (gevinstrealisering) internt i virksomhetene og hos brukere

4.3 Bedre systemer for samfunnssikkerhet og beredskap

Det er vesentlig at Mattilsynet har gode systemer for samfunnssikkerhet og beredskap, herunder gjennomfører nødvendige øvelser. Beredskapsplaner skal justeres med jevne mellomrom og dersom alvorlige hendelser oppstår. Dette er en forutsetning for at eventuelle kriser og uønskede hendelser skal håndteres på en god måte.

Resultatindikatorer:

- Kvalitativ beskrivelse av oppdaterte risiko- og sårbarhetsanalyser
- Kvalitativ beskrivelse av tiltak for forbedringer, bevisstgjøring og kompetansebygging

4.4 Bedre og mer målrettet styring

Departementene legger vekt på høy grad av måloppnåelse i matpolitikken. En forutsetning for dette er en god og målrettet styringsdialog. Mattilsynet skal legge risikovurderinger til grunn for den overordnede styringen av virksomheten. Når det gjelder rapportering vises til virksomhetsinstruksen.

Resultatindikator:

- Vesentlige merknader i dok I fra Riksrevisjonen

I løpet av mai 2013 mottar Mattilsynet avsluttende revisjonsbrev for 2012 fra Riksrevisjonen. I forbindelse med behandlingen av dette må Mattilsynet redegjøre for eventuelle merknader.

4.5 Oppdatert kompetanse og riktig ressursbruk

En forutsetning for å nå målene i matpolitikken er oppdatert kompetanse og at tilgjengelige ressurser benyttes på en god og hensiktsmessig måte, jf. pkt. 5.1.2 (årsverksrapportering).

Resultatindikatorer:

- Fylkesvis fordeling av årsverk
- Årsverk fordelt på oppgaveområder
- Kvalitativ beskrivelse av tiltak som er iverksatt for å avdekke kritiske kompetansegap (avvik mellom kartlagte behov og status), samt tiltak for å lukke gap.

4.6 Kjønnsmessig balanse og at mangfoldet i samfunnet gjenspeiles blant de ansatte

Landbruks- og matdepartementet legger vekt på kjønnsmessig balanse og at mangfoldet i samfunnet gjenspeiles blant de ansatte. Dette er viktige verdier i personalpolitikken. Det vises til rapportering i henhold til aktivitets- og rapporteringsplikten med utgangspunkt i FADs veileder og de føringer LMD gir, jf. pkt. 5.2 (årsrapport) i dette tildelingsbrevet.

4.7 Regjeringens fellesføring om vurdering av sikkerhetstilstanden i forvaltningen

Lov om forebyggende sikkerhetstjeneste (sikkerhetsloven) gjelder for alle forvaltningsorganer som er i besittelse av skjermingsverdig informasjon eller objekt. Mattilsynet skal i forbindelse med årsrapporten, alternativt 2. tertialrapport, sende en rapport om sikkerhetstilstanden til departementet. Rapporten skal følge disposisjonen under:

<http://www.regjeringen.no/nb/dep/jd/tema/samfunnsikkerhet-og-beredskap/sub/mal-sikkerhetstilstand.html?id=710299>.

5. RAPPORTERING

5.1 Rapporteringsindikatorer for 2013

For å kunne følge utviklingen over tid, skal rapporteringen på effekt- og produksjonsindikatorer så langt som mulig også omfatte resultater fra 2011 og 2012.

5.1.1 Rapportering på effektmål

Effektmål	Indikatorer
Trygg mat og trygt drikkevann	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Antall og andel undersøkte prøver med ulovlig innhold av fremmedstoffer (som f.eks. plantevernmiddelester, dioksiner, PCB og legemiddelrester) ◆ Antall meldte partier som har vært årsak til matvareallergi/-intoleranse på grunn av reaksjoner på udeklarte allergener ◆ Antall registrerte sykdomstilfeller etter smitte av Salmonella, Campylobacter, Yersinia, Shigella, Listeria, EHEC (MSIS) ◆ Antall sendte meldinger om påvist helsefare i matvarer og fôr i det norske markedet (RASFF) ◆ Andel personer i Norge tilknyttet vannverk med tilfredsstillende analyseresultater mht drikkevannskvalitet (E. coli, farge, turbiditet og pH)
God helse hos planter,	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Antall utbrudd og påvisning av alvorlige smittsomme

fisk og landdyr	<p>sykdommer på domestiserte og viltlevende landdyr og fisk</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Antall skadegjørere på EPPOs A2 liste som regnes som forekommende i Norge
God dyrevelferd og respekt for dyr	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Antall og andel dyr som dør under transport og oppstalling på slakteri, spesielt fjørfe ◆ Antall og andel i tap av dyr på beite ◆ Antall dyr brukt i forsøk (totalt og for fisk)
Helse, kvalitet og forbrukerhensyn langs hele matproduksjonskjeden	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Antall og andel prøver hvor det er påvist salmonella og hvor det er påvist overskridelser av grenseverdier for uønskede stoffer i forhold til totalt antall prøver ◆ Antall og andel vedtak med hjemmel i merkeforskriften i forhold til totalt antall vedtak vedrørende næringsmidler
Miljøvennlig produksjon	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Beregnet risiko ved bruk av plantevernmidler

5.1.2 Rapportering knyttet til Mattilsynets produksjon

Produksjonsprosess	Indikatorer
Regelverksutvikling	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Antall EØS-notater på stadium 1 og 2 behandlet i SUN eller SUMP (spesialutvalgene) ◆ Antall implementeringer av EØS-regelverk innen frist sett opp mot totalt antall implementeringer som skulle ha vært gjennomført (også i henhold til forenklet prosedyre) ◆ Regelrydding – antall forskriftsendringer med forenkling av regelverket ◆ Regelverksutvikling på nett – antall besøk
Kommunikasjon og veiledning	<p>Matportalen - Antall besøk Mattilsynet.no - Antall besøk</p>
Tilsyn	<p>Kvantitetsindikatorer</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Tilsynsproduksjon – totalt antall tilsyn ◆ Antall tilsyn og tidsbruk fordelt på følgende tilsynsområder <ul style="list-style-type: none"> ○ Biprodukter ○ Innsatsvarer ○ Primærproduksjon med landdyr <ul style="list-style-type: none"> ▪ Spesifisering av antall tilsyn etter dyrevelferdsloven ○ Primærproduksjon med akvatiske dyr ○ Primærproduksjon med planter ○ Kjøttkontroll (kontrollerte slakt fordelt på dyreart) ○ Næringsmidler – fordelt på virksamhetstype ○ Drikkevann ○ Import ○ Grensekontroll ○ Eksport

	<ul style="list-style-type: none"> ○ Annet tilsyn ◆ Antall attester for eksport av fisk og sjømat ◆ Antall attester for eksport av landbaserte produkter ◆ Antall produkter godkjent under ordningen Beskyttede betegnelser ◆ Antall gjennomførte øvelser <p>Kvalitetsindikatorer</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Virkemiddelbruk - andel virksomheter det er ført tilsyn med hvor vedtak er fattet <ul style="list-style-type: none"> ○ Totalt ○ Drikkevann ○ Dyrevelferd ○ Fiskehelse ◆ Enhetlig faglig skjønn – variasjon mellom regionene i andel av virksomhetene som det er ført tilsyn med og hvor avvik er avdekket <ul style="list-style-type: none"> ○ Totalt ○ Drikkevann ○ Dyrevelferd ○ Fiskehelse ◆ Enhetlig virkemiddelbruk – variasjon mellom regionene i andel av virksomhetene med avdekket avvik hvor det er fattet vedtak <ul style="list-style-type: none"> ○ Totalt ○ Drikkevann ○ Dyrevelferd ○ Fiskehelse <p>Indikator for brukereffekt</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Regelverksetterlevelse – andel av virksomhetene det er ført tilsyn med hvor avvik er avdekket <ul style="list-style-type: none"> ○ Totalt ○ Drikkevann ○ Dyrevelferd ○ Fiskehelse
Virksomhetsstyring og organisatoriske forhold	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Tidsbruk totalt og per produksjonsprosess ◆ Utgifter totalt og per produksjonsprosess ◆ Tidsbruk på produksjonsprosess ”tilsyn” ved de tre forvaltningsnivåene ◆ Antall årsverk/ansatte, totalt og per forvaltningsnivå ◆ Prosent sykefravær ◆ Gjennomsnittlig alder ved alderspensjon ◆ Antall søkere/ansatte med innvandrerbakgrunn ◆ Antall ansatte med redusert funksjonsevne ◆ Oppetid for MATS skjematenester

5.2 Årsrapport for 2012

I årsrapporten skal det legges vekt på måloppnåelse for virksomheten i henhold til de mål og resultatmål som er satt i tildelingsbrev for det aktuelle året. Vesentlige avvik skal rapporteres og forklares.

Årsrapporten til Mattilsynet skal utarbeides i overensstemmelse med de krav som stilles i instruks for økonomi- og virksomhetsstyring datert 01.02.2012.

Årsrapporten skal sendes Landbruks- og matdepartementet i elektronisk form. I tillegg må det påses at årsrapporten oversendes Riksrevisjonen (riksrevisjonen@riksrevisjonen.no) i elektronisk form innen samme dato.

Årsrapporten for 2012 har frist **01.03.2013**.

5.3 Tertialrapportering i 2013

Mattilsynet skal ved utgangen av 1. og 2. tertial 2013 rapportere overordnet om virksomheten i henhold til mål satt i tildelingsbrevet. Det skal fokuseres på hovedresultater og evt. vesentlige avvik som har oppstått i forhold til plan og forutsetninger.

Rapport pr. 2. tertial skal inneholde regnskapsrapport pr. 2. tertial. Det skal rapporteres pr. kapittel og post, både på utgifts- og inntektskapittel, og det skal utarbeides prognose for året. Vesentlige avvik i forhold til budsjetttrammer og forutsetninger skal forklares.

6. STYRINGSKALENDER

Departementene legger vekt på å videreføre og videreutvikle styringsdialogen mellom Mattilsynet og departementene, bl.a. gjennom styringsmøter.

Frist	Oppgave	Ansvar
Jan./feb. 2013	Årsavslutning for 2012, jf. eget brev fra LMD	MT
5.3.2013	Innspill til revidert nasjonalbudsjett 2013	MT
1.3.2013	Årsrapport 2012	MT
xx.xx.2013	Styringsmøte	LMD
15.5.2013	Mattilsynets budsjettforslag for 2014	MT
1.6.2013	Rapport pr. 1. tertial 2013	MT
xx.6.2013	Styringsmøte	LMD
1.10.2013	Rapport pr. 2. tertial 2013	MT
1.10.2013	Innspill til nysalderingen 2013	MT
xx.xx.2013	Styringsmøte	LMD
1.12.2013	Innspill til store satsinger 2015	MT

1 Vedlegg